

30. 10. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Čertova kopýtko bohulibých fondů

Konečně někdo píchnul do vosího hnízda. Daňoví poradci díry v zákonech o neziskových organizacích objevili již dávno. Novináři až nyní.

Skóre: 0.69

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 30.10.2007

Nadpis: Čertova kopýtko bohulibých fondů

Strana: 10

Rubrika: názory

Autor: Ladislav Těšínský

Náklad: 60258

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 30.10.2007 05:28

Identifikace: DCHN20071030010042 cz

Klíčová slova: soudu (2x), Zákon (2x), právem, kauze, zákonech, legislativou, porušen zákon, legislativa, legislativní

Konečně někdo píchnul do vosího hnízda. Daňoví poradci díry v zákonech o neziskových organizacích objevili již dávno. Novináři až nyní. V okamžiku, kdy přišli na nesrovnalosti v občanských sdruženích předních politiků. Přitom kdo jiný má šanci legislativní mezeru zacelit než právě politici? Problém je v tom, že řada zákonodárců má sama máslo na hlavě a využívá nejasností k legálnímu vybírání všimného.

Zákon původně nepředpokládal, že by občanská sdružení byla zřizována jako neziskové organizace provozující charitativní činnost. Jejich účelem mělo být uspokojování potřeb vlastních členů. Za jistých okolností mohou občanská sdružení dokonce podnikat a generovat zisk. Přitom je žádná legislativa nenutí podstupovat audit, zveřejňovat dárce, účetní uzávěrku, zprávu o hospodaření, výroční zprávu, soupis majetku, prostě nic.

Dokonce nejsou ani registrována v obchodním rejstříku, kde by bylo možné dohledat jejich historii či personální obsazení statutárních orgánů. A ministerstvo vnitra, které tato sdružení registruje, zveřejňuje pouze minimum informací.

"Majitelé" takových sdružení tedy mohou prakticky cokoli. Při troše šikovnosti například za 100 % vybraných prostředků nakoupit luxusní vozy pro vlastní potřebu. Jediným postihem ze strany státu, který by jim v tomto případě hypoteticky hrozil, je skutečnost, že jim finanční úřad přikáže tento "zisk" dodatečně zdanit.

Ještě nebezpečnější variantu však představují taková sdružení, která si do svého názvu zakomponovala odvozeniny slov nadace či fond. Jejich "majitelé" tak vědomě matou veřejnost a ty dárce, kteří někde v podvědomí tuší, že nadace a nadační fondy jsou svázány mnohem přísnější legislativou a předpisy, a není tak jednoduché z nich prostředky vytunelovat.

Typickým příkladem je Fond ohrožených dětí doktorky Vodičkové. Ve skutečnosti se nejedná o žádný nadační fond, ale jen a pouze o občanské sdružení. Přestože stát nalévá do tohoto sdružení miliony korun ročně, postrádá funkční legislativní nástroj, jak jeho hospodaření kontrolovat a usměrňovat.

Kontrola ekonomická, resp. finanční, je vždy nejefektivnější a nejúčinnější. A ta tady chybí. Nemá-li stát kontrolu nad hospodařením tohoto fondu, nemůže dostatečně kontrolovat ani jeho činnost jako takovou. A to je u tak citlivého problému, jakým jsou týrané a opuštěné děti, přinejmenším na pováženou. Koneckonců se tento nedostatek projevil i v kauze týraných bratrů z Kuřimi. Jak jinak by bylo možné, aby stát bezmocně nechal Ondřeje a Jakuba dva měsíce bez rozhodnutí soudu v péči tohoto sdružení proti vůli jejich vlastního otce, který se o ně chce starat a jenž ani nebyl z ničeho obviněn?

Pracovníci Klokánku v rozporu s právem neumožnili dětem kontakt se svým otcem, kterému zakázali své syny navštěvovat. Nezbyvá než doufat, že to nebyli titíž odborníci, kteří pár dní předtím nerozeznali dvaatřicetiletou ženu od třináctileté holky. Z čeho pramení taková moc tohoto subjektu? Jakou další mezeru v zákonech museli zúčastnění použít? Je evidentní, že v této věci dohled státu selhal, dokonce byl velmi pravděpodobně porušen zákon.

Nejsem nepřítelem tohoto "fondu". Více než deset let měsíc co měsíc přispívám z platu drobnou částkou do jeho rozpočtu. Musím však konstatovat, že kdyby paní Vodičková transformovala svoje sdružení na plnohodnotnou nadaci, činil bych tak s lehčím srdcem.

Autor pracuje na Klinice kardiovaskulární a transplantační chirurgie IKEM

Zpracovatel: Anopress IT a.s.